

Nr 51.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 3 mom. 1 och § 4 mom 1 förordningen den 22 april 1932 (nr 75) angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter; given Stockholms slott den 7 februari 1941.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av § 3 mom. 1 och § 4 mom. 1 förordningen den 22 april 1932 (nr 75) angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter.

GUSTAF.

Gustaf Andersson.

Förslag
till
Förordning
om ändrad lydelse av § 3 mom. 1 och § 4 mom. 1 förordningen den
22 april 1932 (nr 75) angående villkoren för postbefordran av
tidningar och andra periodiska skrifter.

Härigenom förordnas, att § 3 mom. 1 och § 4 mom. 1 förordningen den 22 april 1932 angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

§ 3.

Mom. 1. Tryckalster, som utgives med minst fyra å särskilda tider utkommande nummer eller häften årligen och som efter abonnemang hålles allmänheten tillhanda, kan med de i detta moment angivna undantag införas i tidningsregistret, såvida bevis angående tryckalstrets utgivande (utgivningsbevis) utfärdats av chefen för justitiedepartementet.

I tidningsregistret må ej införas:

-
- e) tidning, vars titel typografiskt sett företer sådan likhet med titeln på annan i registret förut införd tidning, att förväxling lätt kan ske;
 - f) tidning, som äges av utlänning eller av utländsk juridisk person.
- Utgivare är — — — i tidningsregistret.

§ 4.

Mom. 1. Tidning eller tidningsupplaga, av vilken under ett kalenderår icke, såvitt generalpoststyrelsen kunnat inhämta, utkommit något nummer, skall såsom upphörd avföras ur tidningsregistret. Tidning skall ock avföras ur registret, om utgivningsbevis för tidningen förklarats ogiltigt.

Denna förordning träder i kraft den dag Konungen bestämmer.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärendena, hållet inför Hans Maj:st Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 februari 1941.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anmäler chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Andersson, *fråga om ändrad lydelse av § 3 mom. 1 och § 4 mom. 1 förordningen den 22 april 1932 (nr 75) angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter* samt anför därvid följande:

Genom proposition den 17 maj 1940 (nr 270) överlämnades till 1940 års lagtima riksdag, efter hemställan av chefen för justitiedepartementet, för prövning i grundlagsenlig ordning förslag till ändring i vissa delar av tryckfrihetsförordningen. Förslaget grundade sig på ett den 6 november 1939 avgivet sakkunnigbetänkande angående revision av tryckfrihetsförordningens ansvarighetsregler m. m. (Statens off. utredn. 1939: 32). Det i propositionen upptagna förslaget rörande ändring i tryckfrihetsförordningen blev av riksdagen antaget för vidare grundlagsenlig behandling.

Enligt gällande bestämmelser i tryckfrihetsförordningen förstås med periodisk skrift sådan skrift, som i nummerföljd eller på bestämda tider utgives. Utgivare av periodisk skrift skall anmäla sig hos chefen för justitiedepartementet för erhållande av bevis, att hinder enligt tryckfrihetsförordningen icke förekommer mot skriftens utgivande (s. k. hinderlöshetsbevis). Bevis må ej utfärdas för annan än här i riket bosatt myndig svensk medborgare. Chefen för justitiedepartementet må vägra att utfärda bevis, om den anmälda titeln företer sådan likhet med titeln å periodisk skrift, för vilken tidigare utfärdat bevis är gällande, att förväxling lätt kan ske.

I förordningen den 22 april 1932 angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter stadgas i 2 §, att tidning för att vinna postbefordran genom postabonnemang eller utgivarkorsband skall vara efter anmälan av vederbörande utgivare införd i tidningsregister, som föres hos generalpoststyrelsen. Enligt 3 § 1 mom. första stycket kan tryckalster, som utkommer med minst ett nummer i varje kalenderkvartal och som efter abonnemang hålles allmänheten tillhanda, införas i tidningsregistret, såvida på anmälan om dess utgivande bevis enligt tryckfrihetsförordningen blivit meddelat av chefen för justitiedepartementet. I tidningsregistret må dock enligt andra stycket ej införas a) tryckalster, vars innehåll uteslutande eller

till väsentligaste delen består av ett eller flera större arbeten eller av särskilda delar av sådana, avsedda att fortsättas från det ena numret eller häftet till det andra; b) tryckalster, som väsentligen är att anse såsom affärsmeddelande eller vars huvudsakliga syfte uppenbarligen är att göra reklam för ett eller flera affärsföretag, såsom: affärs-cirkulär, kataloger, priskuranter, kurs- och prislistor, varuförteckningar; c) tryckalster, vars väsentligaste innehåll utgöres av föreningsstadgar, namnförteckning eller av program för eller annat meddelande om sammankomst, tävling, lotteri eller annat liknande; d) tidning, vars benämning antingen är alldeles lika med titeln å tidning, som redan är för annans räkning införd eller behörigen anmäld till införande i tidningsregistret, eller ock med dylik titel företer sådan likhet, att tidningarna lätt kunna förväxlas; samt e) tidning, vars titel typografiskt anbragts på sådant sätt, att förväxling med annan i registret förut införd tidning lätt kan äga rum. Enligt 4 § 1 mom. skall tidning eller tidningsupplaga, av vilken under ett kalenderår icke, såvitt generalpoststyrelsen kunnat inhämta, utkommit något nummer, såsom upphörd avföras ur tidningsregistret. I 2 mom. stadgas att om tryckalster, som blivit infört i tidningsregistret, sedermera i något avseende befinnes strida mot vad i 3 § 1 mom. stadgas, generalpoststyrelsen äger utesluta detta tryckalster ur tidningsregistret. Slutligen stadgas i 3 mom., att om av ett i tidningsregistret infört tryckalster något enstaka nummer icke skulle uppfylla de i 3 § 1 mom. stadgade villkoren för tryckalsters registrering, generalpoststyrelsen äger vägra detta nummers postbefordran på de i denna förordning stadgade villkoren.

Enligt det såsom vilande antagna förslaget till ändring i vissa delar av tryckfrihetsförordningen skall med periodisk skrift förstås tidning eller tidsskrift, som enligt utgivningsplanen är avsedd att under bestämd titel utgivas med minst fyra å särskilda tider utkommande nummer eller häften årligen. För periodisk skrift skall finnas en utgivare, som skall hava inseendet över skriftens utgivning och äga sådan bestämmanderätt över dess innehåll, att intet i skriften får införas mot hans vilja. Utgivaren skall vara i riket bosatt, myndig svensk medborgare. Periodisk skrift må icke utgivas, innan chefen för justitiedepartementet på ansökan av utgivaren meddelat bevis för denne, att hinder enligt tryckfrihetsförordningen icke möter för honom att utgiva skriften (utgivningsbevis). Det nuvarande stadgandet om rätt att vägra hinderlöshetsbevis på grund av att titeln företer förväxlingsbar likhet med titeln å annan skrift skall enligt förslaget bliva tillämpligt å utgivningsbevis. Vidare stadgas att ägare av periodisk skrift som utgives inom riket skall vara svensk medborgare eller svensk juridisk person. Om skrift utgives utan att utgivningsbevis finnes eller utan att ägaren av skriften är berättigad att vara ägare av periodisk skrift, skall ägaren straffas med dagsböter. Om skriftens innehåll förklarats brottsligt, må straffet höjas till fängelse.

I vissa fall äger chefen för justitiedepartementet förklara utgivningsbeviset ogiltigt, nämligen om den som erhållit utgivningsbevis för periodisk skrift

icke är i riket bosatt, myndig svensk medborgare, eller skrift för vilken utgivningsbevis utfärdats icke utkommit under de senast förflutna fem åren, eller sex månader förflutit, efter det utgivningsbevis för en skrift första gången utfärdats, utan att skriften utkommit, eller före utgången av sistnämnda tid visas att utgivningsbeviset icke bort utfärdas därför att skriftens titel företer förväxlingsbar likhet med titeln på skrift, för vilken utgivningsbevis tidigare utfärdats.

Den i det vilande grundlagsförslaget upptagna bestämmningen av begreppet periodisk skrift överensstämmer i huvudsak med vad som föreslagits i sakkunnigbetänkandet.

I yttrande över detta betänkande har *generalpoststyrelsen* anført: I förordningen angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter föreskrevs såsom villkor för tryckalsters införande i det tidningsregister, som fördes hos generalpoststyrelsen, bland annat att tryckalstret skulle utkomma med minst ett nummer i varje kalenderkvartal. För sin del ansåge emellertid styrelsen den av de sakkunniga valda formuleringen vara att föredraga. Erfarenheten hade nämligen visat, att svårigheter emellanåt föreläge för tidning eller tidskrift, som utkomme med fyra eller flera nummer för år, att fördela dessa så, att ett nummer utkomme varje kvartal. I dylika fall förorsakade tidningsförordningens nuvarande bestämmelser olägenheter och besvär för såväl utgivaren som postverket. Därest tryckfrihetsförordningen i förevarande hänseende ändrades i enlighet med det föreliggande förslaget, vilket styrelsen ville förorda, syntes en motsvarande ändring även böra vidtagas i tidningsförordningen.

Förslaget till ändring i tryckfrihetsförordningen torde, om det slutligen antages av riksdagen, böra föranleda vissa ändringar i förordningen angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter. Sålunda bör vidtagas den ändringen i 3 § 1 mom. första stycket, att såsom förutsättning för ett tryckalsters införande i tidningsregistret stadgas, att tryckalstret utgives med minst fyra å särskilda tider utkommande nummer eller häften årligen samt att bevis angående tryckalstrets utgivande (utgivningsbevis) utfärdats av chefen för justitiedepartementet. Bland de i andra stycket av samma moment angivna skrifter som icke få införas i registret bör såsom en särskild punkt f) upptagas tidning, som äges av utlänning eller av utländsk juridisk person. I samband därmed torde avfattningen av punkten e) böra jämkas till närmare överensstämmelse med motsvarande stadgande i grundlagsförslaget angående ogiltigförklaring av utgivningsbevis. Slutligen bör i 4 § 1 mom. göras ett tillägg av innebörd att generalpoststyrelsen skall avföra tidning ur registret, om utgivningsbevis för tidningen förklarats ogiltigt.

De ifrågavarande ändringarna i förordningen torde, med hänsyn till övergångsbestämmelserna i det såsom vilande antagna grundlagsförslaget, böra träda i kraft den dag Konungen bestämmer.

*Departements-
chefen.*

Föredraganden hemställer därefter, att inom kommunikationsdepartementet upprättat förslag till *förordning om ändrad lydelse av § 3 mom. 1 och § 4 mom. 1 förordningen den 22 april 1932 (nr 75) angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter* måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition, av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Nils Hellenius.